

pagina 2

- Het provinciebestuur trekt
de Oost-Vlaamse kar

pagina 3

- En de boer: hij ploegde
niet

pagina 4

- Boer pakt bodemverlies
zelf aan

Werk maken van

Erosie- bestrijding

Water- en modderoverlast samen aanpakken

Met een eerste spadesteek op één van de uitgestrekte Haspengouwse akkers nabij Sint-Truiden gaven de ministers Dua en Dewael begin december 2002 het officiële startsein van de gemeentelijke erosiebestrijdingswerken.

Ongeveer een jaar na de goedkeuring van het Erosiebesluit bezochten de twee ministers de eerste realisaties op het terrein en maakten de balans op van het eerste werkjaar. In 2002 werd voor 3,7 miljoen euro subsidie toegezegd. Alleen al in de provincie Limburg zullen voor 1,4 miljoen euro werken uitgevoerd worden in Sint-Truiden, Gingelom, Nieuwerkerken en Tongeren. Verspreid over heel Vlaanderen kregen niet minder dan 39 gemeenten een subsidie voor de opmaak van een erosiebestrijdingsplan. Met het Erosiebesluit kan voor het eerst Vlaams subsidiegeld aangewend worden voor werken op privé-gronden. Dat is belangrijk want de meest geschikte plaatsen voor erosiebestrijding liggen verspreid in het landbouwgebied. De gemeente hoeft dus niet al die zones te verwerven of te onteigenen, maar kan overeenkomsten sluiten met eigenaars en gebruikers om werken uit te voeren op hun grond. Daar staat dan wel een vergoeding tegenover. De

overeenkomst geldt voor twintig jaar.

Eerste project in Gelinden
In Gelinden (Sint-Truiden) startte vorige zomer het eerste project. Het gebied beslaat een oppervlakte van 219 ha en de werken gebeuren volledig op privé-gronden. Er zijn ongeveer 70 eigenaars en 13 gebruikers bij het project betrokken. Via een brongerichte aanpak tracht men wateroverlast en erosie te beperken. In het gebied worden een 40-tal kleinschalige ingrepen gedaan. Door een combinatie van grasstroken, grasgangen, aarden dammen, verankerde stobalen en erosiepoelen wordt het water afgeremd, gebufferd en in goede banen geleid. Dit project is het eerste van een hele reeks werken in Zuid-Limburg. Na de zoveelste modderstroom groeide een nauwe interbestuurlijke samenwerking tussen de gemeenten Gingelom, Sint-Truiden, Nieuwerkerken, Geetbets en Herk-de-Stad, en de Watering van Sint-Truiden. Sinds vorige zomer

werd trouwens bodemerosiedeskundige Karel Vandaele in dienst genomen om de erosiebestrijdingsplannen op te stellen en uit te voeren. De provincie Limburg en de afdeling Land ondersteunen dit initiatief.

Landbouwers bewust van problematiek

De ministers Dua en Dewael werden ontvangen op de prachtige hoeve van landbouwer Francis in Gelinden. Ze

hadden een goed gesprek met enkele landbouwers die een voortrekkersrol spelen bij de erosiebestrijding. Vele landbouwers zijn duidelijk bewust van de problematiek en zijn zelf vragende partij voor doeltreffende maatregelen. "We zouden nu eigenlijk nog een stapje verder moeten kunnen gaan", confronteerden de landbouwers de ministers. "Specifieke grondbewerkings- en zaaimachines vergen echter zware investeringen. Extra Vlaamse investeringssteun is dus meer dan welkom..." Minister Dua kondigde hierop aan dat landbouwers in de toekomst beheerovereenkomsten erosiebestrijding zullen kunnen afsluiten met de Vlaamse overheid om een aantal erosiebestrijdingstechnieken op hun velden toe te passen. Die voorstellen liggen momenteel nog ter goedkeuring bij de Europese Commissie.

Deadlines voor het aanvragen van subsidies voor plannen en werken

Werd uw dossier opgenomen in het investeringsprogramma 2003?
Dan moet de definitieve aanvraag worden ingediend voor **1 oktober 2003**.

Wil u volgend jaar een dossier indienen?
Dan moet u een principeaanvraag voor het investeringsprogramma voor 2004 indienen voor **31 mei 2003**. U wordt dan op de hoogte gebracht van het goedgekeurde investeringsprogramma voor 15 december 2003.

Inlichtingen :

Verdere informatie vindt u in de brochure 'Wegwijzer doorheen het erosiebesluit'. Deze publicatie kan u aanvragen bij de Vlaamse Infolijn (tel. 0800-3 02 01 of via www.vlaanderen.be) of raadplegen op www.mina.vlaanderen.be
Voor alle bijkomende inlichtingen kan u terecht bij de afdeling Land (tel. 02-553 21 86).

Er beweegt wat

Na de start van het Vlaamse erosiebestrijdingsbeleid via het Erosiebesluit, dat de subsidiëring regelt van kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen die door de gemeenten genomen worden, zijn nu ook de beheerovereenkomsten erosiebestrijding in aantocht. Die zullen het mogelijk maken dat een landbouwer rechtstreeks met de Vlaamse overheid een overeenkomst sluit om gedurende vijf jaar erosiebestrijdingsmaatregelen op zijn perceel toe te passen. Het gaat om de beheerpakketten:

- aanleg grasbufferstroken;
- aanleg grasgangen;
- aanleg en onderhoud dam met erosiepoel;
- niet-kerende bodembewerking;
- directe inzaai (niet-ploegen);
- behoud van strategisch gelegen grasland.

De maatregelen hebben tot doel om reeds aan de bron erosie te beperken door de erosieve werking van de inslaande regen en het afstromende water te verminderen. De bedoeling is de bodem zo veel mogelijk bedekt te houden en de bodemstructuur te verbeteren (niet-kerende bodembewerking, directe inzaai, het behoud van strategisch gelegen grasland), het afspoelende water te geleiden via grasgangen om ravijnvorming te voorkomen, en het sediment tijdelijk op te vangen in grasbufferstroken of in een erosiepoel achter een klein dammetje.

De erosiegevoelige percelen die in aanmerking komen voor een beheerovereenkomst erosiebestrijding, worden aangegeven in een goedgekeurd gemeentelijk erosiebestrijdingsplan. Als de gemeente nog niet beschikt over zo'n plan, zal de afdeling Land daarover beslissen, rekening houdend met de effectiviteit van de voorgestelde maatregel op gebiedsniveau. Voor het pakket 'behoud van strategisch gelegen grasland' kan geen beheerovereenkomst worden gesloten als de gemeente nog niet beschikt over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan.

De afdeling Land stelde de beheerovereenkomsten erosiebestrijding voor bij de recent ingediende wijziging van het 'Plan voor platelandsontwikkeling' (PDPO). Die wijziging doorloopt momenteel de goedkeuringsprocedure bij Europa.

De beheerovereenkomsten zullen voor de helft door Europa en voor de helft door Vlaanderen gefinancierd worden. Daarnaast kunnen de gemeenten of provincies een bijkomende vergoeding betalen, maar enkel als de gemeente beschikt over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan.

Inlichtingen :

Voor bijkomende inlichtingen kan u terecht bij de afdeling Land (tel. 02-553 21 86 of via land@lin.vlaanderen.be).

Subsidies 2002

In 2002 was er in het kader van het Erosiebesluit een budget van +/- 3.700.000 euro beschikbaar. Hiermee konden gemeenten subsidies krijgen voor het uitvoeren van erosiebestrijdingswerken of het opmaken van een erosiebestrijdingsplan.

Het bedrag werd volledig besteed. Er was dus duidelijk een grote nood aan financiële ondersteuning van de gemeenten in hun strijd tegen erosie. In Limburg en Vlaams-Brabant ging een behoorlijke hap van het budget naar het uitvoeren van werken. Oost- en West-Vlaanderen gaven de voorkeur aan het opmaken van plannen.

Provincie	Opmaak gemeentelijk erosiebestrijdingsplan (aantal gemeenten)	Uitvoeren erosiebestrijdingswerken (euro)
Limburg	6	1.381.749,29
Oost-Vlaanderen	15	0,00
Vlaams-Brabant	9	430.989,74
West-Vlaanderen	9	0,00

In 2003 is er +/- 1.900.000 euro beschikbaar voor het subsidiëren van erosiebestrijdingsmaatregelen.

Nu herwerkt!

De brochure '**Werk maken van erosiebestrijding**' biedt een kort overzicht van de verschillende erosieprocessen en beïnvloedende factoren, de praktisch haalbare mogelijkheden voor erosiebestrijding en de financiële stimulansen.

Inlichtingen :

Deze brochure kan u aanvragen bij de Vlaamse Infolijn (tel. 0800-3 02 01 of via www.vlaanderen.be).

Voor alle bijkomende inlichtingen kan u terecht bij de afdeling Land (tel. 02-553 21 86 of via land@lin.vlaanderen.be).

Deze brochure, en andere publicaties van de afdeling Land, kan u ook raadplegen op www.mina.vlaanderen.be

Het provinciebestuur trekt de Oost-Vlaamse kar

In de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest - Provincies wordt van de provincies verwacht dat ze demonstratieprojecten ontwikkelen inzake erosiebestrijdingsmaatregelen en dat ze tevens een coördinerende rol opnemen bij de opmaak van gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen. Het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen gaat nog een stap verder en maakt voor minstens 12 gemeenten zelf de erosiebestrijdingsplannen op.

Erosie is immers vaak een gemeentegrensoverschrijdend probleem en moet bij voorkeur op stroomgebiedsniveau worden aangepakt. Bovendien wil Oost-Vlaanderen - net als de andere provincies - in het kader van het nieuwe decreet integraal waterbeleid ook mee zorgen voor het deel-

bekkenbeleid, waarbij erosiebestrijding een belangrijk aandachtspunt moet zijn.

Al eerder werd binnen Oost-Vlaanderen in het kader van het provinciaal milieubeleidsplan het project 'Gebiedsgerichte maatregelen tegen bodemerosie in de Vlaamse Ardennen' uitgevoerd. Het projectgebied (ca. 22.000 ha) ligt binnen de stroomgebieden van de Molenbeek/Markebeek en de Zwalm. De resultaten van die studie kunnen als basis dienen voor een volwaardig erosiebestrijdingsplan. Bovendien kunnen met de resultaten reeds bestekken worden opgemaakt om - zonder te beschikken over een erosiebestrijdingsplan - toch al kleinschalige erosiebestrijdingswerken uit te voeren.

Als de Oost-Vlaamse gemeenten met het provinciebestuur een milieucontract sluiten,

genieten ze een uitgebreide technisch-wetenschappelijke ondersteuning, naast de uitwerking van grotere milieuen natuurprojecten. Op het vlak van erosie houdt het aanbod van de provincie in het kader van het milieucontract het volgende in:

- advies over erosiebestrijdingsmaatregelen;
- algemene communicatie en coördinatie inzake erosiebestrijding;
- opmaak van een gemeentelijk erosiebestrijdingsplan.

Mede onder impuls van de provinciale diensten hebben op 1 januari 2003 reeds 16 Oost-Vlaamse gemeenten beslist om te starten met de opmaak van een erosiebestrijdingsplan. De meeste gemeenten maken ook gebruik van het erosieaanbod binnen het milieucontract.

Een andere belangrijke pijler in de provinciale aanpak inzake erosiepreventie is de zoektocht naar haalbare, efficiënte erosiebeperkende maatregelen die door de landbouwers zelf kunnen worden uitgevoerd. In samenwerking met de Universiteit Gent heeft de provincie Oost-Vlaanderen de voorbije jaren op verschillende locaties proefvelden en demonstratievelden aangelegd. De provinciale dienst Land- en Tuinbouw hecht veel belang aan de communicatie met de sector en de betrokkenheid van de plaatselijke landbou-

wers bij hun initiatieven. Snelle oplossingen voor het erosieprobleem bestaan niet. Het probleem moet grondig en met veel praktijkzin worden aangepakt, zodat de inspanningen van alle actoren optimaal renderen.

Inlichtingen :

Provincie Oost-Vlaanderen, Katrien Baetens, dienst Land- en Tuinbouw, Seminariestraat 2, 9000 Gent, e-mail katrien.baetens@oost-vlaanderen.be en Eddy Poelman, Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek, Krijgslaan 281, blok S4bis, 4de verdiep, 9000 Gent, e-mail eddy.poelman@oost-vlaanderen.be

En de boer: hij ploegde niet

Wereldwijd is de no-till-techniek in opmars. Voor wie denkt dat zaaien niet kan zonder ploegen, gingen we even een kijkje nemen op het akkerbouwbedrijf van Benoit Cossée de Maulde.

Het bedrijf van Benoit Cossée de Maulde ligt in het glooiende landschap tussen Ath en Doornik. In die streek liggen uitgestrekte akkers naast weilanden en kleinere bossen. De vader van Benoit Cossée de Maulde ploegde tot 40 cm diep in de zware leem- en kleigronden. Toen Benoit Cossée de Maulde begin jaren 90 het 100 ha grote akkerbouwbedrijf overnam, ging hij op zoek naar een manier om het werk te vereenvoudigen. Zo leerde hij de no-till-techniek, of de techniek van het niet-ploegen kennen, en hij begon met de toepassing ervan op zijn gronden in 1995. Hij maakte zelfs een studiereis naar Brazilië, waar die techniek op ongeveer een vijfde van de gecultiveerde oppervlakte toegepast wordt. *“De bodem is er erg dun (20 cm) en bovendien onderhevig aan een fenomenaal snelle tropische degradatie. Steile hellingen zijn onvermijdelijk aan erosie blootgesteld, tenzij een of andere vorm van vegetatieve bedekking de bodem voortdurend beschermt tegen de kracht van het afstromende water”,* zegt de creatieve Waalse boer. *“En daar slaagt men ook in. Door niet meer te ploegen en een permanente bedekking voorkomt men bodemdegradatie. Meer nog, de bodem krijgt een niet-geëvenaarde kruimelstructuur. De lagere bewerkingskosten en de goede opbrengsten, samen met het behoud van het bodemka-*

pitaal, zorgen voor een duurzame landbouw. Het motto van de Braziliaanse landbouw luidt dan ook: zaai in de stoppel, en de bodem zal voor u werken.”

Regenwormen en kruimels

Benoit Cossée de Maulde is helemaal overtuigd van de goede werking van de techniek. Voorzover de gewassen en de oogstomstandigheden het toelaten, vermijdt hij elke bodembewerking. Na bieten of aardappelen, of na een oogst in natte omstandigheden, is hij genoodzaakt om andere middelen in te zetten. Een natte en gecompacteerd bodem met diepe bandensporen gaat hij te lijf met een woeler met brede, vaste messen op 20 cm over de volledige breedte en achteraan een rotoreg op een horizontale as. Bij oppervlakkige compactie of sporen wordt de triltandcultivator gebruikt. *“De klassieke machines worden liefst zo weinig mogelijk gebruikt. Het opnemen van knolgewassen in de rotatie impliceert onvermijdelijk het doorbreken van het pure no-till-systeem, omdat een bewerking achteraf noodzakelijk is. Het biologische leven in de bodem krijgt het dan hard te verduren, maar herstelt zich weer door het niet-ploegen”,* aldus Benoit Cossée de Maulde.

Bij een rondwandeling op het bedrijf vertelt de gastheer zijn ervaringen. Trots steekt hij zijn spade in een met groen-

bedekker (60 kg winterhaver met 30 kg wikke) ingezaaid graanstoppeveld dat al 7 jaar niet meer wordt geploegd. Hij tovert als het ware een droomkruit vol regenwormen en poriën tevoorschijn. De bodem heeft een goede kruimelstructuur: bij lichte druk brokkelt de kruit uiteen.

Sinds 1992 laat Benoit Cossée de Maulde zijn minst productieve gronden braak liggen. Jaar na jaar zaait hij een groenbedekker in, zonder ploegen. Het effect van de continue doorworteling is duidelijk. De ploegzool is er volledig verdwenen. Op een deel van het veld staat nu maïs, die breedwerpig werd ingezaaid in de afgestorven gele mosterd. De bodem onder de maïs is poreus en kruimelig, vol organische stof en bodemleven.

Voor het afdoden van een groenbedekker gebruikt hij glyfosaat in een lage dosis (2 liter per ha), bijvoorbeeld vóór het inzaaien van wintergranen. Als een gewas ná de winter wordt ingezaaid in een vorstgevoelige groenbedekker (bv. phacelia), is glyfosaat overbodig. De doodgevroren gewasresten worden verder door de directzaaimachine gekneusd en versneden. *“Daarnaast is onkruidbestrijding binnen het no-till-systeem nagenoeg overbodig. Het omwoelen van de grond zorgt ervoor dat de onkruidzaden aan de oppervlakte komen en gaan kiemen. Als men niet ploegt, blijven de zaden in de grond en krijgt het onkruid geen kans”,* benadrukt onze gastheer.

Het is niet allemaal rozengeur

Benoit Cossée de Maulde vertelt ons ook enkele nadelen van de 'landbouw zonder ploegen'. Slakken vormen de meest gevreesde plaag die

effectief bestreden moet worden. Vooral de bestrijding van phytoftora bij aardappelen is problematisch, aangezien die bestrijding ook de mestkever, een natuurlijke predator van de slak, vernietigt. Het opnemen van aardappelen in een no-till-rotatie verhoogt dus het risico op een slakkenplaag. In de praktijk doen zich ook kleine probleempjes voor, waar men echter zijn lessen uit kan trekken. De kieming van een groenbedekker kan bijvoorbeeld verhindert worden doordat lange strohalmen, die na de oogst op het veld blijven liggen, door de messen van de directzaaimachine mee de grond in geduwd worden, en zo een slecht contact van de zaden met de bodem veroorzaken. Een onvermijdelijk gevolg van het niet-ploegen is de relatief lage temperatuur aan het bodemoppervlak door capillaire opstijging van grondwater door het onverstoorte poriënnetwerk, vooral bij vochtige bodems. Dat bemoeilijkt en vertraagt het kiemen van de zaden in het voorjaar. Men kan dus niet extra vroeg zaaien of planten, wat bijvoorbeeld bij bieten en aardappelen erg nuttig kan zijn om te kunnen oogsten in droge omstandigheden.

Toekomstbeeld

Binnen de landbouwgemeenschap in de omgeving heeft onze gastheer de reputatie een 'vuile' boer te zijn, van wie de velden er slordig bij liggen. Zijn burenlantbouwers zijn sceptisch als ze zijn velden in stoppels of onder de gewasresten zien liggen. Eerst

zien en dan geloven is het motto. Toch zijn de voordelen duidelijk. Erosie is op de akkers van Benoit Cossée de Maulde verleden tijd. Toen hij nog ploegde, kon een hevig onweer het komvormige bietenveld omtoveren in een meer van water en modder. Ook de boerderij stond geregeld tot 1 meter onder de modder, maar sinds de omschakeling naar 'landbouw zonder ploegen' komt dat niet meer voor. De belangrijkste drijfveer voor deze bedrijfsleider is echter de enorme tijdsbesparing. Dat is niet verwonderlijk als je weet dat hij met een aangepaste meststofstrooier 25 ha groenbedekker inzaait in 2 uur tijd, zonder daarenboven de bodem te compacteren.

Onze Waalse gastheer heeft ook nog een boodschap voor de overheid. Hoewel hij veel experimenteert en alle werkzaamheden nauwkeurig bijhoudt in een dagboek, vindt hij dat het hoog tijd is voor de wetenschappers om de mogelijkheden en effecten van de no-till-techniek te onderzoeken. De overheid kan dan de toepassing ervan over een ruimer gebied stimuleren. Hij meent dat meer respect voor de bodem ook vanuit een economisch perspectief noodzakelijk is voor de toekomst van de landbouw, zeker in een mondiale context.

Inlichtingen :

Voor bijkomende inlichtingen kan u terecht bij de afdeling Land (tel. 02-553 21 86 of via land@lin.vlaanderen.be).

Boer pakt bodemverlies

zelf aan

Norbert en Brigitte Deraedt-Dejonghe baten een gemengd landbouwbedrijf uit in het mooie Heuvelland, aan de flanken van de Kemmelberg. Naast het varkensbedrijf worden op de nabijgelegen velden aardappelen, erwten, bieten, tarwe en maïs geteeld op grote en hellende percelen. We hadden een interessant gesprek met Norbert Deraedt over de rol van de landbouwer in de erosiebestrijding.

Wanneer bent u in contact gekomen met erosiebestrijding?

Eigenlijk ben ik er eerder toevallig op gewezen dat je als boer zelf het bodemverlies kunt beheersen. Tot voor enkele jaren merkten we wel de bodemerosie op, maar dachten we dat het een natuurlijk fenomeen was dat je moest ondergaan en waaraan je niet veel kon doen. Geulerosie was vooral merkbaar op het 300 meter lange veld met een hellingsgraad van 5 tot 10%. Een studente uit de buurt sprak ons aan in het kader van haar eindwerk. Uit haar werk en de door de

Universiteit Gent aangelegde demonstratieproeven bleek dat groenbedekking in de winter het bodemverlies tot 1/100 kon inperken. De bedekkingsgraad van de bodem bleek een heel belangrijke factor om erosie aan de bron aan te pakken. Ik zaaide al jarenlang bodembedekkers in na tarwe, maar dan eerder om het humusgehalte van de bodem op peil te houden. Ik ben er altijd van overtuigd geweest dat de bodemstructuur de basis vormt van de akkerbouwteelt. Nu ik de invloed van bodembedekkers op erosie ken, zaaï ik ook na aardappelen en maïs jaarlijks gras in om het bodemverlies in de winter tot een minimum te beperken. Het gras wordt na de winter ingeplougd.

Volstaat het enkel voor bodembedekking in de winter te zorgen?

Na de eerste contacten met professor D. Gabriëls van de Universiteit Gent raakte ik er steeds meer van overtuigd dat je als akkerbouwer ook tijdens het groeiseizoen met kleine ingrepen het bodemverlies tot een minimum kunt beperken. Al vlug merkte ik dat na het onderwerken van het gras, de bodem minder erosiegevoelig was door de sterke beworteling van het ondergeploegde gras. Met de aanschaf van een vorenpakker kon ik de grond na het ploegen gelijkmatiger en beter aandrukken, zodat geulerosie in de treksporen beperkt werd.

Hoe evalueert u de uitgevoerde kleinschalige erosiebestrijdingsmaatregelen op uw percelen?

De voorgestelde teelttechnische maatregelen hebben hun nut, maar hiermee was het erosieprobleem op het grote veld niet opgelost. Dwars op de helling werken is niet haalbaar met de huidige machines en zou een ongewenste vernatting van het perceel tot gevolg hebben. Om de bodemdeeltjes op het perceel te houden werd drie jaar geleden door de Universiteit Gent een grasbufferstrook onderaan het perceel aangelegd met een breedte variërend van 1 tot 10 meter. Daaruit bleek dat een grasstrook van 3 à 5 meter breed 80 tot 90% van de bodemdeeltjes tegenhoudt. Daarmee is uiteraard het verlies aan vruchtbare leemgrond bovenaan het perceel niet opgevangen.

Dit jaar experimenteerde ik met een grasbufferstrook dwars op de aardappelruggen en ongeveer evenwijdig met de hoogtelijn. Na het planten van de aardappelen, legde ik dwars op de ruggen een zaaibed aan dat met gras ingezaaid werd. Ook maakte ik een geul dwars op de ruggen

om de stroming van het water te breken. Met deze werkwijze verloor ik, waar het gras ingezaaid werd, wel het pootgoed en dus ook de opbrengst. De invloed op de erosie bleef echter niet uit. De hellingslengte van het perceel werd verkort door de grasbufferstrook, zodat de bodemafspoeling erg beperkt kon worden. Dat is ook visueel merkbaar. Waar vroeger duidelijk de aanslib-

bing van sediment onderaan het perceel voorkwam, was dat vorige lente en zomer niet het geval.

Kan het instrument beheerovereenkomsten een oplossing bieden?

Steeds meer ben ik ervan overtuigd dat je als boer een grote verantwoordelijkheid hebt om het verlies van vruchtbare landbouwgrond te beperken. Sommige maatregelen leiden echter tot opbrengstverlies of extra hinder bij onkruidbestrijding of oogst. De overheid, die er ook alle belang bij heeft dat bodemerosie tot een minimum beperkt wordt (ruimen waterlopen, minder overstromingen) zou de inspanningen van de boer financieel mogen belonen. Beheerovereenkomsten voor bodemerosiebestrijding zijn zeker welkom als de vergoeding billijk is. Toch is enige flexibiliteit wenselijk. Bij de graanteelt is het bodemverlies minimaal (begroeid tijdens de winter, goede bodembedekking) zodat een grasbuffer en een grasgang hier

niet noodzakelijk zijn. Ik hoop dat de overheid bij het uitwerken van beheerovereenkomsten hiermee rekening houdt en niet voorschrijft dat deze teelttechnische maatregelen ook bij de graanteelt moeten blijven liggen.

Waarvan hangt het succes af van erosiebestrijdingsmaatregelen?

Een serieuze vergoeding voor erosiebeperkende maatregelen is noodzakelijk om de meeste van mijn collega's over de drempel te halen. Met de premies geraken groenbedekkers goed ingeburgerd in het teeltplan van de landbouwers, ook al omdat ze een positieve invloed hebben op de opvang van nitraat en een aanrijking zijn met humus. Een grasstrook aanleggen past veel minder in de gangbare landbouwpraktijk. Er zal nog veel werk zijn om alle landbouwers te overtuigen van het nut op lange termijn van deze toepassingen. Het succes zal afhangen van de vergoeding en van de dreiging van de groeiende bodemverlies. Als de onvruchtbare kleikoppen zichtbaar worden, zal een landbouwer vlugger geneigd zijn om iets aan bodemerosie te doen, dan als de vruchtbare leemlaag nog dik is. Toch merk ik dat de interesse van mijn collega's groeit, maar dat velen nog afhaken wegens de kostprijs en het onbekende van bepaalde bodemerosiebeperkende maatregelen (bv. erosieploegen, directe inzaai). Extra praktijkgerichte demonstratieproeven zijn wenselijk om meer te weten te komen over de mogelijkheden van deze nieuwe technieken voor onze regio. De contacten met de collega's tijdens de demonstratiedagen zijn ook steeds leerrijk.

Hoe ziet u de toekomst van het erosiebestrijdingsbeleid van de Vlaamse overheid?

Ik ben ervan overtuigd dat de landbouwers mee willen werken om het erosieprobleem in Vlaanderen op te lossen als ze een eerlijke vergoeding krijgen voor de extra arbeid en het opbrengstverlies. Op lange termijn winnen zowel de landbouwers (minder verlies vruchtbare landbouwgrond) als de gemeenschap (minder ruimen waterlopen, minder wateroverlast) erbij als de bodemerosie ingeperkt wordt. Ik hoop dat de overheid dat inzicht en voldoende middelen ter beschikking stelt van de landbouwers die meehelpen om het erosieprobleem op te lossen.

Inlichtingen :

Johan Mahieu, PROCLAM, Ieperseweg 87, 8800 Roeselare, tel. 051-26 14 25, e-mail povlt.proclam@west-vlaanderen.be

Colofon

Samenstelling en redactie:

Afdeling Land

Werkten verder mee aan dit nummer:

Katrien Baetens, Johan Desmet, Marnix De Vrieze, Norbert Leyman, Johan Mahieu, Eddy Poelman, Martien Swerts en Liesbeth Vandekerckhove

Fotografie:

Katrien Baetens, Frans Creemers, Johan Desmet, Patrick Vanhopplinus

Verantwoordelijke uitgever:

Jean-Pierre Heirman
Directeur-generaal
AMINAL
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel

Lay-out en druk:

Geers Offset nv, Oostakker

Oplage:

3.000 exemplaren op milieuvriendelijk papier

De infokrant kan gratis ontvangen worden na aanvraag bij de Vlaamse Infolijn (tel. 0800-3 02 01 of via www.vlaanderen.be) of bij afdeling Land

Meer informatie:

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Land
Alhambra-gebouw
Emile Jacquainlaan 20, bus 6
1000 Brussel
Tel.: 02-553 21 86
Fax: 02-553 21 85
E-mail: land@lin.vlaanderen.be

De afdeling Land maakt deel uit van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL)